

*Meddelande om
val*

*Ärende- och tids-
planer*

*Meddelande om
interpellationssvar*

*Om vägverkets
kostnadsberäk-
ningar för väg-
projekt*

1981/82:86

Tisdagen den 23 februari

Kl. 15.00

1 § Justerades protokollet för den 15 innevarande månad.

2 § Meddelande om val

Anf. 1 TALMANNEN:

Jag får meddela att vid morgondagens sammanträde kommer att företas val av ombud och suppleanter i Europarådets parlamentariska (rådgivande) församling.

3 § Ärende- och tidsplaner

Anf. 2 TALMANNEN:

Till kammarens ledamöter har utdelats dels en ärendeplan för behandling i kammaren av utskottsbetänkanden under tiden den 10 mars–den 16 april 1982, dels en preliminär tidsplan för samma tid.

4 § Meddelande om svar på interpellation 1981/82:147

Anf. 3 Kommunikationsministern CLAES ELMSTEDT:

Herr talman! Jag vill meddela att jag hade för avsikt att den 15 mars besvara interpellation nr 147 av Bertil Zachrisson. På grund av resa är jag förhindrad att avge svaret den dagen. Efter överenskommelse kommer interpellationen att besvaras den 19 mars.

5 § Svar på fråga 1981/82:262 om vägverkets kostnadsberäkningar för vägprojekt

Anf. 4 Kommunikationsministern CLAES ELMSTEDT:

Herr talman! Tore Claeson har frågat mig om jag vill medverka till att statens vägverk i sina undersökningar och beräkningar för nya vägprojekt inte gör dem så ofullständiga att mycket kraftiga kostnadsökningar behöver redovisas kort efter det att beslut tagits som är grundade på andra

*Om vägverkets
kostnadsberäk-
ningar för väg-
projekt*

beräkningar. Utgångspunkt för Tore Claesons påstående är den s. k. Glömstaleden i Huddinge kommun.

Om det vore så som påstås i frågan, skulle jag gärna medverka på angivet sätt. Nu behövs det dess bättre inte.

1979 beräknades Glömstaleden kosta 27 milj. kr. i 1979 års kostnadsnivå, som det står i flerårsplanen. Om bron och vägen byggs under åren 1982–1984, beräknas den slutliga kostnaden i löpande priser bli 46,5 milj. kr. Beräkningen bygger på kostnadsutvecklingen fram till mitten av 1981 och därefter en uppskattad årlig kostnadsökning på 10 %. Av den beräknade totalkostnaden utgör 2 milj. kr. en reell fördyring, som huvudsakligen beror på vissa grundförstärkningar som enligt detaljprojekteringen måste genomföras. Det rör sig således om en relativt marginell fördyring.

Anf. 5 TORE CLAESON (vpk):

Herr talman! Jag tackar för svaret.

Frågan är föranledd av den s. k. Glömstaleden i Huddinge kommun och diskussionerna kring olika alternativa lösningar till det alternativ som vägverket i ett tidigt skede bestämde sig för. Diskussionerna har bl. a. rört på vilka grunder och beräkningar vägverket bestämt att dess alternativ skulle gälla och varför man inte har gjort några ordentliga beräkningar för övriga alternativ.

Det har funnits olika förslag till vägdragningar för sekundärleden till E 4 vid Fittjanäset, men de flesta har inneburit mindre bra trafiklösningar och ganska stora ingrepp i bostadsområdena med betydande bullerstörningsrisker, både i Huddinge och i Botkyrka kommun. Vägverkets planer beträffande Glömstaleden har också mött ganska hårt motstånd från första början, både från de människor som får sin miljö förstörd och från alla dem som velat bevara Fittjanäset.

Huddinge kommuns fritidsnämnd och fritidsförvaltning, olika miljöorganisationer, hyresgästföreningen och flera politiska partier har vänt sig mot Glömstaleden och förordat i första hand alternativet Vårbyleden. Detta senare alternativ synes emellertid inte ha blivit föremål för några ordentliga kostnadsberäkningar eller värderingar från trafiksäkerhets- eller miljösynpunkt, utan ett snabbt beslut till förmån för Glömstaleden drevs igenom, främst på vägverkets tillskyndande.

I efterhand, sedan vägverket och Huddinge kommun träffat en överenskommelse om byggande av Glömstaleden, har allt flera fått klart för sig att beslutet kanske inte var så klokt och att leden inte skulle bli så billig som man har påstått. Kostnaderna, som för tre år sedan beräknades till mellan 20 och 25 milj. kr., har stigit till omkring det dubbla, eller 46 milj. kr. Dessutom visar jämförelser mellan olika trafiklösningar nu att den beslutade vägdragningen troligen är den sämsta, inte bara ur kostnads- utan också ur miljö- och trafiksäkerhetssynpunkt.

Det är möjligt att beslutet om Glömstaleden aldrig hade fattats, om man inte skyndat på ärendet så mycket utan tagit längre tid på sig för kostnadsberäkningar och jämförelser och för remissförandet. Den

*Om vägverkets
kostnadsberäk-
ningar för väg-
projekt*

kostnadsfördyring det handlar om – ca 20 milj. kr. för ett projekt som för tre år sedan beräknades till 27 milj. kr. – kallar kommunikationsministern i sitt svar för marginell. Jag delar inte uppfattningen – och troligen inte heller Huddinge kommuns skattebetalare – att det handlar om en marginell kostnadsökning. Nog är väl kommunikationsministern medveten om att sådana kostnadsfördyringar som 20 milj. kr. för ett projekt på 27 milj. kr. på tre år måste betraktas som något annat än en "relativt marginell fördyring".

Min fråga kvarstår därför, om kommunikationsministern är beredd att i fortsättningen medverka till att man inom vägverket gör bättre beräkningar och har bättre underlag i sådana här sammanhang.

Anf. 6 Kommunikationsministern CLAES ELMSTEDT:

Herr talman! Jag har i svaret på Tore Claesons fråga beskrivit vilka beräkningsgrunder som har gällt i detta sammanhang. Jag sade där att det var en reell kostnadsökning på 2 milj. kr. på grund av vissa omständigheter i fråga om förstärkningsarbete som skulle utföras osv. I övrigt har det gjorts en prismräkning, och därmed får man faktiskt dessa belopp. Det kan tyckas vara mycket, det kan jag hålla med om, men beräkningsgrunderna är nog korrekta.

När det sedan gäller de olika objekten var det faktiskt så att Glömstaleden, som har föranlett Tore Claesons fråga, fanns med i länsstyrelsens flerårsplan, vilket Vårbyleden inte gjorde. Det kanske också kan vara en intressant upplysning i sammanhanget.

Anf. 7 TORE CLAESON (vpk):

Herr talman! Det som kommunikationsministern nu sade om vilka vägsträckor som fanns med i länsstyrelsens och vägverkets planer är riktigt. Men ett faktum är att sedan vägverket hade bestämt sig för att denna led borde byggas hade man väldigt bråttom med att se till att träffa överenskom- melse med Huddinge kommun och driva igenom ett beslut. Man hade så bråttom att man i ett visst skede inte ansåg sig ha tid med det remissförfarande som är gängse i sådana här sammanhang – då det gäller frågor av så stor omfattning. Remisstiden blev därför mycket kort för berörda fastighetsägare och organisationer, som kunde anses ha intresse av det hela. Ett faktum är att man från Huddinge kommuns och vägverkets sida har vitsordat att de beräkningar som gjordes beträffande de olika alternativen var mycket osäkra och till viss del grundade sig på uppskattningar och gissningar. Det är, herr talman, helt otillfredsställande när det gäller så här viktiga ställningstagan- den, som berör så många människor och som kostar så mycket pengar.

Överläggningen var härmed avslutad.

*Om transportstöd
för hyvlade träva-
ror***6 § Svar på fråga 1981/82:263 om transportstöd för hyvlade trävaror****Anf. 8** Kommunikationsministern CLAES ELMSTEDT:

Herr talman! Olle Östrand har med hänvisning till ett beslut av transportrådet om att transportstöd inte längre skall ges för transport av hyvlade trävaror från sågar och hyvlerier efter Norrlandskusten frågat mig om jag vill medverka till att transportstöd beviljas för sådana transporter.

Riksdagens beslut nyligen om hur ett mer effektivt transportstöd kan utformas inom en minskad kostnadsram innebär bl. a. att kravet på förädling av varor höjts för att stöd skall kunna lämnas. Transportstöd till sågade produkter skall enligt beslutet endast lämnas till företag i stödområdets inland. Transportrådet har mot denna bakgrund den 10 februari 1982 gett ut nya tillämpningsföreskrifter för stödet. Bl. a. har angetts inom vilka kommuner stöd till sågade trävaror fortfarande kan lämnas. I begreppet sågade trävaror har även innefattats hyvlade och andra lågförädlade trävaror. Däremot finns stödet kvar i hela området för mer förädlade produkter, baserade på rundvirke. Det gäller t. ex. byggkomponenter, board, trähus, möbler etc.

Enligt min mening överensstämmer transportrådets föreskrifter med riksdagens nya riktlinjer för transportstödet. Skogsindustrins utvecklingsmöjligheter inom stödområdet anses i första hand bero på råvarutillgången och endast i mindre utsträckning på transportkostnaderna. Transportstödet för sågade produkter har inte heller kunnat påvisas vara något verkningsfullt inslag i samhällets regionalpolitiska stöd. Jag anser det viktigt att stödet utformas så att det stimulerar företagen att höja förädlingsgraden i produktionen. Hyvling av sågade trävaror kan inte anses vara någon längre driven form av förädling, vilket även framgår av den obetydliga prisskillnaden mellan hyvlat och ohyvlat virke. De nya reglerna medger givetvis att sågverken i kustregionerna kan få bidrag, om de går över till en ökad förädling.

Anf. 9 OLLE ÖSTRAND (s):

Herr talman! Jag kan endast beklaga att kommunikationsministern har den här inställningen. Jag trodde att jag av kommunikationsministern skulle få ett visst stöd för min uppfattning.

Det påstås i svaret att transportstödet för sågade produkter inte är något verkningsfullt inslag i samhällets regionalpolitiska stöd, och då blir man verkligen förvånad. Man kan fråga sig: Varför har över huvud taget ett transportstöd inrättats? Transportstödet, som kostar relativt litet, har ju utomordentligt stora regionalpolitiska effekter. Att kustaågverken inte längre får stöd för sågade produkter innebär att de hamnar i en mycket svår konkurrenssituation, inte bara gentemot sågar i södra och mellersta Sverige utan också gentemot sågar i Norrlands inland. Det var mot den bakgrunden som vi socialdemokrater hävdade att de kustaågverk som arbetade under

samma betingelser som inlandssågverken även fortsättningsvis skulle erhålla transportstöd.

Att man nu dessutom tar bort stödet för hyvlade trävaror gör situationen ännu värre. Kommunikationsministern säger i svaret att hyvling av sågade trävaror inte kan anses vara någon längre driven form av förädling. Att så skulle vara fallet har inte med ett ord berörts vare sig i propositionen, i utskottsbetänkandet eller i den debatt som föregick riksdagsbeslutet. I motsats till kommunikationsministern vill jag hävda att hyvlade trävaror innebär en betydande vidareförädling av sågade trävaror. Det måste ju vara så, eftersom man av sågade trävaror hyvlar list, invändiga paneler, konstruktionsvirke och reglar. Därför vill jag fråga Claes Elmstedt: Var i det utredningsmaterial som föregick riksdagsbeslutet anser sig kommunikationsministern ha stöd för uppfattningen att hyvlade trävaror ej skulle ha transportstöd?

Herr talman! Här har man utefter Norrlandskusten byggt upp moderna hyvlerier för att öka vidareförädlingen och därmed skapa ny sysselsättning. Som belöning får man – som jag vill kalla det – detta slag under bältet. Till bilden hör också att dessa hyvlerier ofta arbetar på export under mycket hård konkurrens från bl. a. finnarna, som – och det vill jag poängtera – har stöd både för transporter till lands och för transporter till sjöss.

Som avslutning vill jag fråga kommunikationsministern: Anser kommunikationsministern att detta är ett sätt att bedriva en aktiv regionalpolitik för att öka antalet sysselsättningstillfällen i en mycket hårt drabbad region i landet?

Anf. 10 Kommunikationsministern CLAES ELMSTEDT:

Herr talman! Jag är säker på att Olle Östrand känner till att det är förädlingsgraden på dessa produkter som är avgörande för om transportstöd beviljas eller ej. Meningen är ju att stimulera till en längre produktionskedja för att tillvarata alla de arbetstillfällen som detta skulle kunna ge. Det är alltså huvudskälet till att vi ser på dessa frågor på det sätt som jag här har beskrivit. Att enbart såga och hyvla kan knappast sägas vara någon särskilt avancerad förädling av en utgångsprodukt.

I de föreskrifter som transportrådet har utfärdat finns dessutom klart angivet att stöd kan ges efter särskild prövning, om synnerliga skäl föreligger. Om det skulle visa sig att ett företag kommer i en exceptionellt besvärlig konkurrenssituation i förhållande till omvärlden, skall man alltså kunna göra ett undantag. Det är alltså inte fråga om någon absolut låsning som omöjliggör en behandling i enskilda fall. Det tycker jag också är angeläget att slå fast.

Anf. 11 OLLE ÖSTRAND (s):

Herr talman! Jag vill säga till kommunikationsministern att det är på denna punkt våra uppfattningar skiljer sig. Jag hävdar att hyvling av sågade trävaror är ett betydande mått av vidareförädling. Man ser klart att förädlingsvärdet

*Om behovet för
vissa SOS-tjänster
att utnyttja tele-
fonnummer 90 000*

stiger med ca 25 % om man gör invändig panel av sågade trävaror; om man gör reglar eller konstruktionsvirke stiger förädlingsvärdet med 15 %.

Transportstödet kom till för att utjämna transportavstånden och därmed stimulera till en ökad vidareförädling i stödområdet.

Jag kan ge exempel på enbart hyvlerier som nu kommer i en mycket besvärlig situation. Umeå List AB i Umeå har 70 anställda och förlorar nu ett transportstöd på ungefär 250 milj. kr.; Brattby Sågverks AB i Vännäs har 45 anställda och två tredjedelar av dess produktion hyvlas, och det företaget uppbär f. n. ett transportstöd på 1 milj. kr.; Norrlands Träförädling AB i Härnösand har 17 anställda och mister nu ett transportstöd på 220 000 kr.; ett nyöppnat hyvleri i min egen hemkommun, Söderhamn, med 33 anställda och en årsproduktion på 20 000–25 000 kubikmeter förlorar ett transportstöd på ungefär 150 000 kr.

Alla dessa företag arbetar på export i mycket hård konkurrens med finnarna där marginalerna för att få sälja eller inte ligger på kanske 1 à 2 kr. per kubikmeter.

Bara i de nedre delarna av stödområdet innebär de nya reglerna ett bortfall av transportstöd i omfattningen 5–6 kr. kubikmetern.

Detta innebär naturligtvis ett väldigt hårt slag emot dessa hyvlerier. Effekterna går stick i stäv emot de beslut vi har fattat i denna kammare, nämligen att satsa på en aktiv regionalpolitik som skall skapa ny sysselsättning i dessa områden som är så fruktansvärt hårt drabbade.

Överläggningen var härmed avslutad.

7 § Svar på fråga 1981/82:264 om behovet för vissa SOS-tjänster att utnyttja telefonnummer 90 000

Anf. 12 Kommunikationsministern CLAES ELMSTEDT:

Herr talman! Bertil Hansson har frågat mig om jag avser att tillgodose behovet för den SOS-tjänst som gäller jourhavande präst, jourhavande medmänniska, jourhavande kurator och socialjour att även i fortsättningen i oförändrad omfattning få utnyttja telefonnummer 90 000.

Det är regeringen som fastställer omfattningen och utformningen av SOS-tjänsten enligt ett bemyndigande från riksdagen. Bemyndigandet gavs i samband med att SOSAB bildades. SOSAB, som ägs gemensamt av televerket, Svenska kommunförbundet och Landstingsförbundet, har till uppgift att samordna samhällets alarmeringsfunktioner i regionala larmcentraler för att möjliggöra snabba och effektiva hjälpsatser.

SOS-tjänsten, dvs. rätten att utnyttja telefonnummer 90 000, omfattar totalt 16 s. k. namnanrop, bl. a. brandlarm, polislarm, jourhavande läkare och jourhavande präst. Det finns inget förslag hos regeringen att ändra på omfattningen av SOS-tjänsten.

Anf. 13 BERTIL HANSSON (fp):

Herr talman! Jag tackar kommunikationsministern för att jag har fått ett svar som i varje fall på en punkt innehåller lugnande information; nämligen att någon framställning hos regeringen om att få ändra rätten att utnyttja telefonnummer 90 000 för t. ex. jourhavande präst inte har kommit regeringen till handa.

Men jag ställde min fråga delvis mot bakgrund av vad som står i avtalet från 1972 mellan dem som bildade SOSAB, ett avtal som sedan godkändes av riksdagen. I avtalet står det att SOS Alarmering AB inte utan Kungl. Maj:ts medgivande – dvs. med nuvarande språkbruk inte utan regeringens medgivande – får besluta om ändringar i omfattningen och utformningen av SOS-tjänsten.

Nu säger kommunikationsministern att någon ändring av omfattningen av SOS-tjänsten inte får ske utan regeringens medgivande. På den punkten är det alltså enighet. Frågan är då bara – eftersom det inte finns någon framställning hos regeringen – om jag har ställt min fråga i ogjort väder.

Det förhåller sig emellertid tyvärr så att SOS Alarmering AB har ganska långt gångna förberedelser för att ändra på omfattningen av SOS-tjänsten på nr 90 000 när det t. ex. gäller jourhavande präst. Tanken är att man skulle ge ett direktnummer för att vederbörande själv genom ett konventionellt, sex- eller sju-siffrigt direktnummer skulle söka sig fram till jourhavande präst. Bakgrunden till det är att ungefär hälften av dem som ber att få bli kopplade till jourhavande präst nås av beskedet att det är upptaget. SOSAB vill då bli av med dem och ge dem ett direktnummer, ett nummer som människor i nöd – som därtill kanske är omtöcknade av olika anledningar – naturligtvis inte har samma lätthet att slå som nr 90 000.

I den situationen bedömer de som ansvarar för jourfunktionerna att det är en väldig försämring om detta skulle genomföras.

Jag vill då fråga kommunikationsministern om han anser att en sådan förändring ligger på ett sådant plan att den inte kan genomföras utan att regeringen ger sin tillåtelse till förändringen.

Anf. 14 Kommunikationsministern CLAES ELMSTEDT:

Herr talman! Beträffande det som Bertil Hansson tog upp sist om ett särskilt telefonnummer vill jag säga att det systemet redan finns när det gäller jourhavande läkare.

Men eftersom det inte finns någon framställning gjord kan jag naturligtvis inte säga hur vi kommer att svara om en sådan framställning kommer. Om så sker får vi självfallet ta ställning till framställningen då.

Jag är emellertid medveten om att det rör sig om utomordentligt svåra förhållanden, och det är inte meningen att ett beslut – om en sådan här framställning kommer – skall gå i den riktningen att det försvarar för de människor som det gäller att få den kontakt som de söker. En utgångspunkt vid bedömningen av en sådan här fråga måste vara kännedom om det tillstånd många av dessa människor befinner sig i. Det måste vara vägledande för ställningstagandet, om ett beslut i denna fråga måste fattas.

Nr 86

Tisdagen den
23 februari 1982

*Om behovet för
vissa SOS-tjänster
att utnyttja tele-
fonnummer 90 000*

Tisdagen den
23 februari 1982

*Om behovet för
vissa SOS-tjänster
att utnyttja tele-
fonnummer 90 000*

Anf. 15 BERTIL HANSSON (fp):

Herr talman! Den information jag lämnade om de långt gångna förberedelserna, vilka departementet tydligen inte har fått någon uppgift om, har jag fått från riksdagens upplysningstjänst. Därför tar jag den på allvar, och det så mycket mer som SOSAB just i dag på förmiddagen haft ett informationsmöte med dem som är närmast inblandade, t. ex. representanterna för jourfunktionerna.

Jourhavande läkare fick för några år sedan samma arrangemang med direktnummer, och det har sagts mig att det den gången skedde utan att regeringen var inkopplad och gav sitt medgivande. Det betraktades som en rent teknisk åtgärd.

För mig är den principiella innebörden av en ändring av omfattningen av namnanropen genom telefonnummer 90 000 så viktig att den inte får stå tillbaka för en skälighetsbedömning, framför allt om de ansvariga på journalsidan har en annan uppfattning än SOSAB. Principen att ingen förändring av denna art ligger inom SOSAB:s kompetens måste stå fast. Det måste vara ett regeringsbeslut bakom en sådan ändring.

Jag vill, i anslutning till att kommunikationsministern talade om att man inte får göra en försämring, fråga om kommunikationsministern är beredd – om denna situation blir aktuell – att höra med dem som ansvarar för jourtjänsten vilken inställning de har till en sådan eventuell propå från SOSAB:s sida.

Anf. 16 Kommunikationsministern CLAES ELMSTEDT:

Herr talman! Det är alldeles uppenbart att man i denna grannliga fråga undersöker alla möjligheter att inte komma i ett läge som ger anledning till misstanke att systemet inte kommer att fungera. Jag kan inte i detalj redovisa exakt hur det skall gå till. Det är en diskussion som naturligtvis måste föras i samband med en förändring. Även om det formella beslutet måhända kan ligga vid sidan av regeringen i vissa sammanhang, kommer jag naturligtvis att medverka till att sådana iakttagelser som Bertil Hansson åberopar beaktas.

Anf. 17 BERTIL HANSSON (fp):

Herr talman! Jag tolkar detta svar på följande sätt: dels att ett beslut om tillstånd ligger inom regeringens kompetens, och uteslutande där, om det blir fråga om en förändring, dels att regeringen är beredd att lyssna på alla parter i samband med att en sådan här fråga kan aktualiseras.

Överläggningen var härmed avslutad.

8 § Anmälades och bordlades

Proposition

1981/82:109 Förslag till ny lagstiftning om Sveriges riksvapen och Sveriges flagga

9 § Meddelande om interpellation

Nr 86

Tisdagen den
23 februari 1982

Meddelades att följande interpellation framställts

den 22 februari

*Meddelande om
interpellation*

1981/82:153 av *Bo Södersten* (s) till industriministern om den aviserade försäljningen av företaget Wasabröd:

Wasabröd är ett framgångsrikt svenskt företag, som byggts upp under ledning av framlidne konsul Finn Lundström. Företaget kontrolleras nu av dennes fem barn. Wasabröd är unikt så till vida att det har en helt dominerande ställning på den svenska marknaden. Knäckebröd har tidigare varit en produkt främst avsedd för den inhemska marknaden, men en intressant potential för export föreligger, vilket visas av att företaget också har en fabrik i Västtyskland.

Enligt uppgifter i pressen avser de fem arvingarna att sälja Wasabröd till det schweiziska läkemedelsföretaget Sandoz. Fackliga intressen, främst Livsmedelsarbetareförbundet centralt, har starkt ifrågasatt det lämpliga i en sådan åtgärd.

Det torde stå klart att en multinationell ägare kommer att ha en annan attityd till ett företag som Wasabröd än vad fallet skulle vara med svenska ägare. På något längre sikt kan delar av tillverkningen flyttas utomlands. Under alla förhållanden gäller att de schweiziska ägarna kommer att ha ett annat synsätt på företagets ställning och policy än vad som är fallet med inhemska ägare.

Wasabröd är i dag ett mycket lönsamt företag. Som ett alternativ till en utländsk försäljning framstår en introduktion av företaget på den svenska fondbörsen. Detta alternativ tycks hittills inte ha fått den prövning som det förtjänar. Det synes vara fullt möjligt att även vid en sådan förändring av ägarskapet ta legitim hänsyn till de nuvarande ägarnas intressen.

Mot bakgrund av det anförda anhåller jag att få ställa följande frågor till industriminister Åsling:

Anser industriministern att möjligheterna för en eventuell introduktion av Wasabröd på den svenska fondbörsen beaktats som ett alternativ till den utländska försäljningen av Wasabröd?

Anser industriministern att det är likgiltigt om ett företag som Wasabröd kontrolleras av utländska eller inhemska intressen?

Tisdagen den
23 februari 1982

Meddelades att följande frågor framställdes

*Meddelande om
frågor*

den 23 februari

1981/82:269 av *Karl-Erik Häll* (s) till arbetsmarknadsministern om fordonsförarutbildningen vid AMU-center i Gällivare:

Vid AMU-centret i Gällivare utbildas bl. a. förare av tunga fordon och bussar. Utbildningen är av stort intresse, inte minst för de stora industrierna LKAB och Boliden, som rekryterar personal med denna utbildning. Sedan 1981 har utbildningen försämrats genom att den i utbildningsplanen ingående stadskörningen av "kostnadsskäl" har upphört. Sådan stadskörning har tidigare utförts i Luleå. Resan till och från Luleå har ingått som ett led i utbildningen, och resorna har dessutom oftast kombinerats med materialtransporter för centrets räkning – något som i annat fall skulle ha betalats till någon annan befraktare.

Nu planerar man att flytta delar av denna utbildning närmare Luleå, och det betyder en allvarlig försämring av utbildningen i Gällivare, samtidigt som kvaliteten blir lidande av att den nödvändiga stadskörningen inte heller fortsättningsvis kommer till stånd för Gällivareelevernas vidkommande. På sikt anser såväl elever som lärare att utbildningen i sin helhet nu är i fara. I dag är tio lärare verksamma i denna fordonsförarutbildning vid AMU-centret i Gällivare, och den nu planerade omläggningen kommer omedelbart att få konsekvenser för dessa lärares sysselsättning, vilket ytterligare förvärrar en redan oerhört pressad arbetsmarknad.

Med stöd av det anförda vill jag fråga arbetsmarknadsministern:

Vilka åtgärder är statsrådet beredd att vidta för att säkra ett bibehållande av en kvalitetsmässigt och volymmässigt fullgod fordonsförarutbildning vid AMU-centret i Gällivare?

1981/82:270 av *Bernt Ekinge* (fp) till handelsministern om en instruktion för patentbesvärsrätten:

Patentbesvärsrätten är en förvaltningsdomstol som tillkom den 1 januari 1978 genom omvandling av den dittillsvarande besvärssavdelningen vid patent- och registreringsverket. Patentbesvärsrätten är en förvaltningsdomstol som upptar besvär mot beslut av patent- och registreringsverket.

Patentbesvärsrätten har inte någon egen instruktion, utan bestämmelser om rätten har upptagits i instruktionen för patent- och registreringsverket (5, 8, 10, 12, 15, 16, 28, 29 och 30 §§ i SFS 1977:822).

Mot bakgrund av att patentbesvärsrätten har att överpröva riktigheten av patent- och registreringsverkets beslut, framstår det som otillfredsställande ur allmän rättssäkerhetssynpunkt att patentbesvärsrätten inte har en egen självständig instruktion utan att bestämmelserna om rätten ingår som en del i instruktionen för patent- och registreringsverket.

Med anledning härav ber jag att till handelsministern få ställa följande fråga:

Avser handelsministern att vidta några åtgärder för att ge patentbesvär-rätten en egen självständig instruktion?

1981/82:271 av *Margareta Winberg* (s) till statsrådet *Karin Ahrland* om regeringens syn på hälso- och sjukvården:

I utredningen om en ny hälso- och sjukvårdslag definierades i första paragrafen vad som avses med hälso- och sjukvård.

Man avsåg i utredningen åtgärder för att förebygga, uppsåra, utreda och behandla sjukdomar och skador.

I proposition 1981/82:97 i frågan har man väsentligt begränsat synen, genom att där i första paragrafen skriva "medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador".

Med anledning härav vill jag ställa följande fråga till statsrådet *Ahrland*:

Är statsrådet beredd att förklara den kraftiga förändringen och begränsningen i synen på hälso- och sjukvården som propositionen anger i jämförelse med utredningen HSU?

11 § Kammaren åtskildes kl. 15.29.

In fidem

BERTIL BJÖRNSSON

/Solveig Gemert

Nr 86

Tisdagen den
23 februari 1982

*Meddelande om
frågor*